

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiełłowska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZENI: za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr., w tekście I, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redak., komunikaty—70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30%, zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Co niesie interwencja amerykańska?

Byłoby rzeczą niezmiernie interesującą wiedzieć, jak daleko sięga myśl interwencji amerykańskiej prezydenta Hoover'a.

Stany Zjednoczone mają w Europie wierzycielności na wiele miliardów dolarów. Stąd lęk, by niewypłacalność dłużników w Niemczech, która groziła doraźnie, nie unicestwiła części tych bogactw. Bankructwo nie tylko firm, lecz i państw stało się w ciągu w. XIX-go niemal systemem. Niema ani jednego z większych państw europejskich, któreby w ubiegłym stuleciu nie ratowało się bankructwem z trudności finansowych; zresztą w formach bardzo rozmaitych. Nie da się zaprzeczyć, że dla współczesnych Niemiec istnieją z tej strony istotne pokusy.

Być może więc, że interwencja amerykańska jest zabiegiem kapitalisty, ratującego zdolność płatniczą dłużnika swego i niczem więcej.

Ale może być i inaczej. Przecież ze Stanów Zjednoczonych również, z tej samej Ameryki, przywędrowała przed dwunastu laty myśl Ligi Narodów. Idea, wykraczająca daleko po za horyzont wyraźnej spekulacji kupieckiej i... po za znaną doktrynę Monroe'go. Myśl trzeźwa, nawskroś praktyczna, służąca najniżej interesom również i gospodarczym narodu „Yankesów”, lecz nietylko wyłącznie gospodarczym.

Oddalenie w czasie i przestrzeni sprzyja kontemplacji zjawisk dziejowych w sposób najbardziej obiektywny, wszechstronny, głęboki. Przemiślny się wyobrażnia w przeszłość i postaramy się odpowiedzieć sobie na pytanie, jak oceniać musiał ongiś z po morza, np. z Aleksandrii, tamieczny mędrzec-badacz walki zaciętej pomiędzy republikami Grecji? Dla uczonego tego Grecja starożytna, oglądana z afrykańskiego brzegu, stanowiła wielki i jednolity świat ducha, świat odrębnej, potężnej, nęcącej, czcigodnej kultury. Kultura ta powodowała naturalną, niejako przymusową solidarność Greków wobec cudzoziemców, a zdawałoby się, i wobec siebie samych nawewnątrz. Jakże drastycznie wyglądać musiały w oczach takiego mędrca z Aleksandrii i jak dziecięco naiwne ambicje Sparty, Attyki, Beocji i zacięte walki między niemi, wzbudzone przez minjaturę szowinizmu owych mikro-tworów państwowych zamierzchniej przeszłości. Spokojny, beztrojski umysł oceniać musiał te burze w szklance wody, jako obłęd, grozący samounicestwieniem rzeczy wielkiej i szanownej, jaką była ówczesna cywilizacja helleńska dla krajów sąsiednich.

Być może, że istnieje wiele analogii pomiędzy ówczesną Grecją, ogladaną z nad Nilu, a współczesną Europą, badaną z Waszyngtonu, czy Chicago. Przytem badacz dzisiejszej Europy, zamieszkały gdzieś w New-Yorku ma, być może, dane psychiczne, które czynią świat europejski dostępniejszy jego poznaniu, niż to było udziałem aleksandryjskiego mędrca, w stosunku do Hellady przed dwudziestu wiekami.

Yankes jest bowiem krew z krwi i kość z kości potomkiem Europejczyków i to nawet egzemplarzy wyselekcjonowanych, najdzielniejszych, które nie zawahały się przed ryzykiem wychodźstwa i kolonizacji pustkowi Nowego Świata. Stworzył on odmianę swoistą kultury śródziemnomorskiej, lecz nie wyzbył się poczucia łączności z tą ostatnią. Przeciwnie: ma nawet ambicje przewodzenia Staremu Światu, jako bardziej życiowa, zdobywcza, prężna latorośl aryjska,

przeszczepiona za Oceanem i bujnie tam rozwinięta.

Prezydent Woodrow Wilson nie był naiwnym utopistą, narzucając znikąd Europie w 1919 r., po czteroletnich jatkach ludzkich, pakt Ligi Narodów. Upłynęło zaledwie 12 lat od tej chwili. A już przez ten krótki czasokres, wyrosło w nas dużo prawd z powyższej inicjatywy, prawd, obrażających i podnoszących naszą psychikę na wyższy szczebel hierarchii ludzkiej.

Zaczelśmy naprz. uznawać, że wszechmoc egoizmu narodowego nie jest ostatecznym i wystarczającym uzasadnieniem stosowania przemocy silniejszego państwa nad słabszym. Apeluje do pamięci tych, co byli już przed wielką wojną ludźmi dojrzałymi. Porównajmy nasze odruchy instynktowne w dziedzinie etyki międzynarodowej z przed lat 15 i dziś. Różnica jest we wspomnianej dziedzinie niewątpliwą i wybitną.

A wychowywanie instynktu pozostaje zawsze kapitalnym zagadnieniem. Na tym podkładzie dopiero pojawiają się nawarstwienia pojęć; przeobraża się świat intelektualny człowieka, a więc zmieniają pobudki bezpośrednie jego czynów.

Stany Zjednoczone rzuciły przed kilkunastu laty na szalę walki ogrom swej techniki, oraz pieniądza i zdecydowały o jej wyniku. Następnie narzuciły, jako najpotężniejszy sojusznik, warunki pokoju, sprzymierzeńcom i przeciwnikom. Z ich woli powstał wówczas organ widomy solidarności ludów, zamieszkujących kulę ziemską, które zechciały uznać podstawy etyki i prawodawstwa aryjskiego w stosunkach między państwami. Zrodziła się Liga Narodów.

Zachodzi pytanie, czy dziś, po 12 latach, inicjatywa Stanów Zjednoczonych, rzuciona przed niewiele dniami nie ma również dalszego zasięgu, niż to się na pierwszy rzut oka zdawać może. Okoliczności mogłyby przemawiać za tem przypuszczeniem.

W ciągu ostatniego dziesięciolecia rozpostarło się bowiem na 7-ej części kontynentów globu niebezpieczeństwo większe dla cywilizacji europejskiej, niż przed 15 laty ambicja teutońska do hegemonji w świecie. Niebezpieczeństwo to nabiera rozpędu ideowego; wychowuje ono zasadami nowej doktryny uniwersalnej, wszechogarniającej, młode pokolenia 150-miljonowej masy ludzkiej Związku Sowieckiego.

Bolszewizm wypowiedział walkę na śmierć i życie naszej cywilizacji i z każdym rokiem wzmagając się, odpowiada akcją burzącą i trującą. Burzącą nasz ustrój gospodarczy a trującą nasze duchy. Pod tem niebezpieczeństwem stoi Europa dziś, rozdarta przez rozżarzzone do białości niży Hellady starożytna, skłócona i nacjonalizmy, a pogrążona w przewlekłej niemocy ekonomicznej.

Zarówno więc stan gospodarczy, jak i stan psychiczny zagrożonych u podstaw swej cywilizacji narodów nie daje możliwości zwalczania niebezpieczeństwa, które jutro, być może, zamieni się w grozę.

Prawdopodobnym wydaje się w tych warunkach przypuszczenie, że wystąpienie Stanów Zjednoczonych nie jest chwytem odosobnionym ku ratowaniu finansów swoich w Europie, tak „z dziś na jutro”, przez krótkoterminowe moratorium. W ten sposób bowiem Ameryka nie uratuje swoich miliardów na trwałe. Tu palają jej nie zaradzi. Stany Zjednoczone, być może, poczuły dziś, jak i przed 14 laty, że podstawy ich istnienia, jako potęgi światowej, są zagrożone. Tym razem podmywa je ta sama fala, która usi-

luje zdemoralizować i zbурzyć gospodarczo kontynent Starego Świata.

Stany Zjednoczone posiadają dziś blisko 40% zapasów światowych złota; skądinąd trzymają w ręku Europę, dzięki 11 miliardom swoich wierzycielności u nas. Mają więc czym grać.

Nie wiemy jednak rzeczy najważ-

niejszej, czy w Waszyngtonie istnieje świadomość, że interwencja w stosunki Europy staje się ponownie, po 14 latach, równie konieczną jak wówczas i że dalsze pozostawienie St. Zjednoczonych za parawanem doktryny Monroe'go zamienia się w bierność okazywanie własnej zguby.

Sprawa moratorium Hoovera.

Porozumienie z Francją osiągnięto.

PARYŻ, 4-VII. (Pat). Około godziny 1 w nocy podsekretarz stanu François-Poncet przybył do Izby i zakomunikował premierowi, że osiągnięto zasadnicze porozumienie, przyczem minister Mellon oświadczył, że po zaznajomieniu się z tekstem odpowiedzi francuskiej na aide-memoire Stanów Zjednoczonych prezydent Hoover przyjął francuski punkt widzenia w sprawie t. zw. nieuwą-
runkowanej części wypłat reparacyjnych.

Była to główna kwestja, o którą chodziło Francji. Pozostałe drugorzędne sprawy będą mogły być rozpatrzone przez ekspertów lub stanowić będą przedmiot obrad proponowanej przez Anglię konferencji międzynarodowej.

Marszałek Piłsudski w Wilnie w drodze do Pikieliszek.

W dniu 4 b. m., w sobotę, o godzinie 18 min. 15 pociągami osobowym z Warszawy przybył do Wilna Pan Marszałek Piłsudski. Na dworcu zebrani byli celem powitania Pana Marszałka p. wojewoda Bezkowicz, p. Adam Piłsudski, pani Zofia Kadenacowa, dowódca 1 dyw. piech. płk. Stachiewicz, dowódca brygady K.O.P. płk. Kruk-Szuster, dowódca 1 p. p. leg. płk. Wenda, mjr. Drotlew, w zastępstwie dowódcy Obszaru Warownego, p. prezydent m. Wilna Folejewski, dyrektor P.K.P. inż. Falkowski, naczelnik wydziału bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego p. Bruniewski, starosta grodzki p. Iszora i inni.

Przygodnie zebrana na dworcu publiczność witała p. Marszałka gromkimi okrzykami „Niech żyje!”

Z dworca p. Marszałek Piłsudski w towarzystwie adjutanta odjechał samochodem wprost do Pikieliszek, gdzie bawi już od kilku dni pani Marszałkowa Piłsudska z córkami.

ZAKOPANE.
Perła uzdrowisk polskich daje emocjonujące widoki Tatr, tężyznę ducha i ciała, spokój, wypoczynek i zdrowie, a więc jedźmy do Zakopanego.

BRISTOL.
Najtańszy reprezentacyjny luksusowy hotel-pensjonat w Zakopanem, daje pierwszorzędną komfort i wygody, a w sezonach głównych codziennie rozrywki towarzyskie i zabawę.

5737
W okresach wiosennym i jesiennym ceny niższe od 30 do 50% Tel. 315.

HENRYK KUBIK
Absolwent Wydziału Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu Warszawskiego
utonął podczas kąpieli 2-go lipca b. r. w 28 roku życia. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele Ewangelicko-Reformowanym dnia 5-go lipca o godzinie 17-ej, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz ewangelicki w Wilnie

RODZINA.
5758

Agentura
Światowej Organizacji Podróży
Wagons-Lits-Cook
została przeniesiona do nowego lokalu
Wilno, ul. Mickiewicza 6, tel. 10-42.
Bilety krajowe i zagraniczne I II i III klasy.
Ceny nominalne. Ceny nominalne.

5738

Wszczęświatowa skala gospodarczej i propagandowej ofensywy bolszewickiej unicestwia wygodną dla Amerykan zasadę trwania w odosobnionym egoizmie. Świadomość wspólnego z Europą niebezpieczeństwa, jak się zdaje, miała już czas dojrzeć pośród ludzi, którzy w Waszyngtonie niosą odpowiedzialność za przyszłość gwiazdzystej bandery.

Gdyby tak było, współpraca St. Zjednoczonych i Starego Świata zdawałaby się zabezpieczoną. Niebezpieczeństwo bolszewizmu, jako wojującej idei, doceniane jest bowiem w Europie w czasach ostatnich coraz głębiej.

St. Zjednoczone mając w swem ręku potężne środki finansowego nacisku na Europę mogą — i jedynie one mogą — narzucić w roku 1931 nowy Pakt, tym razem „Ligi Gospodarczej” o wszechświatowym zakroju. Autorytet moralny Briand'a, czy innych Europejczyków, nie starczy do przeformowania takiego dzieła. Mądra, przewidująca i zdecydowana akcja w tym kierunku musi bowiem mieć ze sobą jakieś potężne narzędzie nacisku. Prawa wierzyciela St. Zjednoczonych stanowią właśnie ten instrument.

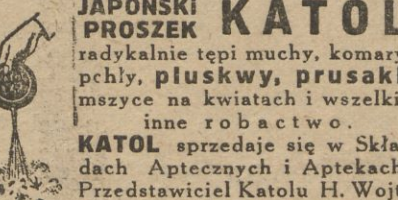
Pozostaje zaś pewnikiem, że Europa współczesna jedynie po uzdrowieniu ekonomicznym potrafi zarówno spłacić długi Ameryce, jak i opierać się skutecznie bolszewizmowi.

A. C.

Szanowny autor powyższego artykułu stara się odnaleźć w propozycji Prezydenta

Żniwiarki szwedzkie „VIKING”
NA DOGODNYCH WARUNKACH poleca
CENTRALA SPÓŁDZIELNI ROLNICZO-HANDLOWYCH
5715
WILNO, UL. MICKIEWICZA Nr. 19

Czekolada „Kair”
PLUTOS
z wschodnimi owocami
5735

JAPONSKI PROSZEK KATOL
radycznie tępi muchy, komary, pchły, pluskwy, prusaki, mszyce na kwiatkach i wszelkie inne robactwo.
KATOL sprzedaje się w Składach Aptecznych i Aptekach. Przedstawiciel Katolu H. Wojtkiewicz, Wilno, Kalwaryjska 21

KURSY GIMNAZJALNE im. Kochanowskiego
ulica Ofiarna Nr. 2 — III-cie piętro 5736
prowadzą naukę systemem przedmiotowym, dogodno, dla każdego przygotowania Prospektu gratis. Kancelaria czynna od godz. 11 do 13 i od 17,20 do 21-ej.

Kursy Koeduk. Im. Ks. Piotra Skargi
dla przerosłych wiekiem w zakresie gimnazjum
UL. MICKIEWICZA Nr. 22—LOKAL GIMN. E. DZIĘCIELSKIEJ
przyjmują wpisy: na kurs II odpowiadający kl. 4 i 5, — III 5 i 6, — IV 6 i 7, V 7 i 8 oraz na roczny kurs klasy ósmej.
Typ humanist. i matemat. — przyrodniczy. Język niem. lub franc. do wyboru. Na kursach wykładają nauczyciele gimn. państw. i prywatnych. Program dostosowany do gimn. państwowych. Gabinet fizyczny i przyrodniczy oraz biblioteka do dyspozycji uczniów. Kancelaria kursów czynna będzie w lipcu we wtorki, czwartki i soboty w godz. od 17 do 19, w sierpniu — codziennie w godz. od 17-ej do 19-ej. 5751

Kontesjonowane przez Kurat. Okr. Szk. Wil.

Założone w roku 1922.

Od 1 zł. 20 gr.
spodenki kąpielowe, od 5 zł. 80 gr. koszule sportowa nabadziane Pan
w POLSKIEJ SKŁADNICY GALANTERYJNEJ
Franciszka FRILCZKI Zamkowa 9, tel. 6-46. 5755

Hoovera pobudki szerszej, możnaby rzec — ideologicznej natury, poza temi, które wydały mi się decydującymi (artykuł p. t. „Rachunek i szlachetność” w Nr. 143 „Kurj. Wil.”).

Nie chciałbym osłabiać pokrzepiającego optymizmu, który przebiega z ciekawych uwag p. A. C. Byłbym bardzo rad, gdyby przewidywania jego okazały się trafne. Ale na podstawie realnych faktów nie można oprzeć się wrażeniu, że istotną troską Hoovera jest w pierwszym rzędzie ratowanie wypłacalności swego niemieckiego dłużnika.

Nie należy bowiem mniemać, że w tej całej sprawie rozcłodzi się wyłącznie o długi t. zw. wojenne i reparacje. Dłużnikiem wojennym Stanów Zjednoczonych Am. Półn. są państwa b. koalicji i spłaty tych długów Hoover nie ma bynajmniej zamiaru uzależniać od wypłacalności Niemiec z tytułu reparacji na rzecz swoich byłych przeciwników.

Przed kilku dniami w paryskim „Figaro” zamieścił p. Morton Fullerton szczegółowy wykaz kapitałów, inwestowanych lub wypozyczonych w Niemczech po wojnie przez firmy amerykańskie. Oto ta lista z liczbami, oznaczającymi dolary:

Banque Morgan: 179.422.900
 Equitable Trust: 25.703.000.
 Guaranty Trust: 18.359.500.
 Kuhn, Loel et Co: 29.065.000.
 Becker (Chicago): 1.600.000.
 Ames, Emerich: 7.295.000.
 Harris, Forbes: 142.148.500.
 Lee, Higginson: 58.027.000.
 Blythe, Witter: 4.135.500.
 Brown Bros et Co: 31.021.000.
 E. H. Rollins: 13.815.500.
 J. et W. Seligman: 1.341.000.
 Speyer et Co: 64.138.000.
 Blair: 14.018.500.
 I. J. Lisman: 3.900.000.
 Chase Sec: 20.000.000.
 A. G. Becker: 20.688.000.
 National City Bank: 285.561.000.
 Dillon, Read: 25.347.000.
 Halsey, Stuart: 21.189.000.
 Howe, Snow et Berllets: 12.287.500.
 W. A. Harriman: 9.930.000.
 Brokaw (Chicago): 1.919.000.
 Potter: 1.030.500.
 P. W. Chapman: 1.095.500.
 Lehman Bros: 2.250.000.
 Field, Glorie: 15.472.500.

Wynosi to razem okragłą sumkę 1.237.822.900 dolarów, czyli przeszło 10 miliardów złotych. Jest o co się zatroszczyć! A przecież to nie wszystko. Suma ta nie obejmuje ogromnej kategorii pośrednich zainteresowań finansowych banków amerykańskich w Niemczech.

Niemcy są w ciężkiej sytuacji ekonomicznej i politycznej. Rząd Brüninga świadomie wyszukuje ją, strasząc wierzycieli widmem bankructwa, anarchii i rewolucji, w której odmiętach przepadną wierzycielności, tak jak przepadły w Rosji. Wystraszony wierzyciel amerykański śpieszy ratować dłużnika przed katastrofą, która pociągnie za sobą jego niewypłacalność.

Oto zgruba nakreślona geneza propozycji a raczej ultimatum Hoovera. Nie będą się spierać, że są w niej pobudki szlachetne. Ale nie one tylko. Jest też rachunek — i to bardzo sumienny.

Testis.

Pierwszy dzień Kongresu Pedagogicznego w Wilnie.

W Sali Śniadeckich U. S. B. zgromadzili się w dniu 4-ym lipca r. b. przedstawiciele dzisiejszej pedagogicznej polskiej na II-gi Kongres Pedagogiczny, organizowany przez Wydział Pedagogiczny Związku Nauczycielstwa Polskiego. Kongres ten ma być dalszym kontynuowaniem prac I-go Wielkiego Kongresu Pedagogicznego w Poznaniu, organizowanego w roku 1928-ym, w czasie P. W. K.

Po odpiewaniu hymnu związkowego prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego senator Stanisław Nowak powitał przybyłych na Kongres przedstawicieli władz i organizacji społeczno-oświatowych.

W Kongresie uczestniczą: wojewoda wileński p. Zygmunt Beczkowicz, przedstawiciel p. ministra W. R. i O. P. dr. Mendys, przedstawiciel Uniwersytetu Stefana Batorego prof. Rydzewski, kuratorowie Szelagowski z Wilna i Pogorzański z Poleskiego wraz z nauczelnikami Wydziałów, wizytatorami i inspektorami szkół powszechnych oraz p. major Adam Kozłowski, któremu I-szy wiceminister Spraw Wojskowych polecił reprezentować oświatę wojska na Kongresie Pedagogicznym w Wilnie oraz wyrazić uczestnictwo Kongresu Pedagogicznego w Wilnie wdzięczność, jaką żywi wojsko do nauczycielstwa za pomoc w akcji kulturalno-oświatowej wśród żołnierzy. Nadto przybyli reprezentanci: Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, Związku Strzeleckiego, Związku Osadników, „Zrębu”, Wolnej Wszechnicy Polskiej, Związku Młodzieży Wileńskiej, wiceprezydent m. Wilna i wielu innych.

Przewodniczący Kongresu w swoim inauguracyjnym przemówieniu podkreślił, że w momencie kiedy społeczeństwo uginia się pod brzemieniem kryzysu ekonomicznego, nauczycielstwo nie może zbacać z dróg wytkniętych przez Sejm Nauczycielski w roku 1919 i musi spełnić misję budowy własnego narodowego systemu szkolnego. Kongres pragnie zainteresować szeroki ogół społeczeństwa kwestiami wychowania. Przewodniczący wspomina o dotkliwych ciarach jakie spotykały szkolnictwo wskutek kompresji budżetu szkolnego. Senator Nowak przeciwdziałając się zapędowi w kierunku redukcji etatów nauczycielskich i wyraża wdzięczność z powodu zdecydowanej woli Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, aby do tej groźnej ostateczności nie dopuścić. (burza oklasków). Następnie mówca zgłosił uroczystą deklarację, że Związek Nauczycielstwa Polskiego poprowadzi walkę o realizację, byt i rozwój siedmioklasowej szkoły powszechnej, jako podstawy jednolitego ustroju szkolnego aż do zwycięstwa. Przemówienie to zakończyła żywiołowa manifestacja na cześć P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Wielkiego Budowniczego Polski Współczesnej Marszałka Piłsudskiego.

Pan wojewoda Beczkowicz w swoim przemówieniu podniósł zasługę Związku Nauczycielstwa Polskiego w nawiązywaniu myśli pedagogicznej polskiej mimo trudnych warunków pracy do pięknych tradycji wycho-

wawczych Grodu Wileńskiego. Imieniem Ministerstwa W. R. i O. P. przemawiał dr. Mendys, który zakomunikował zebranym o żywym zainteresowaniu się pana ministra Oświaty zagadnieniami, które są tematem obrad Kongresu. Obecny rząd Rzeczypospolitej z p. Prystorem na czele dzięki osobistemu wybitnemu wpływowi Marszałka Józefa Piłsudskiego czyni wszystko co możliwe w dzisiejszych trudnych warunkach dla ratowania szkolnictwa.

Imieniem rektora Uniwersytetu Stefana Batorego, który udzielił gościnny obradom Kongresu, przemawiał prof. sen. Rydzewski, zwracając uwagę na sentyment, z jakim społeczeństwo polskie odnosi się do Uniwersytetu Wileńskiego, który jest najdalej na wschód wysuniętą placówką myśli wychowawczej polskiej. Wszechnicę Polską w Warszawie reprezentowała p. Radlińska, mówiąc o konieczności nawiązania kontaktu między teorią pedagogiczną i nauką o wychowaniu a pracą dziecka i nauczyciela w szkole. Przemawiali jeszcze p. Starosiński Inspektor Szkolny m. Wilna w imieniu Związku Inspektorów Szkolnych, p. Staniewiczowa w imieniu „Zrębu” i p. Hillerowa, która podkreśliła prace nauczycielek w Z. P. O. K. Ostatni przemawiał kurator Szelagowski, wspominając o zasługach Marszałka Józefa Piłsudskiego i witając Zjazd w imieniu swego Okręgu Szkolnego. Po czym, przewodniczący senator Nowak zarządził krótką przerwę, oddając prze wodnictwo Kongresu przewodniczącemu Wydziału Pedagogicznego Związku, jako organizatorowi Zjazdu p. Karolowi Makuchowi.

Do stołu prezydjalnego zasiadli oprócz przewodniczącego senatora Nowaka wiceprezesa Związku: poseł Smulikowski Julian, Nowicki Zygmunt, posłanka Jaworska Marja, senator Sienko, Klementyna Stałderówna i poseł Dobosz Stanisław przewodniczącą Okręgu Wileńskiego.

P. Karol Makuch wygłosił referat p. t. „Cele i zadania wychowania i nauczania w związku z postulatami Kongresu poznańskiego”. Szkoła jest organem wychowania społeczno-państwowego. Nie może ona wysuwać na plan pierwszy celów indywidualnych jednostki, lecz uznając zasadę, że jednostka istnieje dla służby społeczeństwa, dzięki któremu może istnieć, rozwijać się i doskonalić — szkoła powinna stworzyć atmosferę, w której wychowanek nauczając się celu własnego i społeczno-państwowego stawia jako jedyną i nieodłączną. Ponadto szkoła musi urabiać w dziecku poczucie odpowiedzialności za czynny własny i za działalność grupy społecznej do której on należy. Wreszcie szkoła musi w dziecku urobić przeświadczenie, że pełni swą wartość osiągnięto nie przez własną pracę samowyszkoleniową i samowychowawczą po opuszczeniu murów szkolnych, podczas gdy szkoła jest mu tylko przewodnikiem i przyjacielem-doradcą przez kilka lat uczenia się do niej.

Po przerwie obiadowej p. Halina Pohoska w referacie n. t. „Rozwój polskiej myśli pedagogicznej w ciągu

dziesięć” podkreśliła, że polska myśl pedagogiczna dążyła stale do swobody indywidualnej i równości społecznej dziecka, oraz do budowy jednolitej organizacji szkolnictwa.

P. Marja Librachowa w referacie n. t. „Stan i wyniki nowoczesnych nauk psychologicznych” omówiła nowoczesne kierunki nauki psychologii, zastosowanie jej do potrzeb nauki szkolnej i podkreśliła wielkie znaczenie, jakie posiada znajomość duszy dziecka w nauczaniu i wychowaniu.

Wkońcu p. Stanisław Somorowski w referacie p. t. „Zagadnienie struktury szkolnictwa” nakreślił projekt organizacji szkolnictwa w Polsce. Po ukończeniu 7-mioletniej i 7-mioklasowej szkoły powszechnej, będącej podstawą ustroju szkolnego, młodzież idąca do pracy zawodowej podlega obowiązkom uczęszczania do 3-letnich szkół dokształcających wieczorowych, w których otrzyma obok wiadomości potrzebnych jej w pracy zarobkowej podstawowe wykształcenie obywatelskie. Może być również skierowana do 3-letnich szkół zawodowych niższych (przemysłowych, handlowych, rolniczych i t. p.), przygotowujących do zawodów praktycznych i dających jednostkom najdogodniejszą prawo przejścia do szkół zawodowych średnich o 2-letnim kursie nauczania.

Poza tym istnieją szkoły średnie ogólnie kształcące, o 3-letnim programie nauczania, po których młodzież może przejść do 2-letnich gimnazjów o typie humanistycznym; klasycznym i matematyczno-przyrodniczym, których zadaniem będzie przygotowanie młodzieży do szkół wyższych.

Dodatnią stroną tego ustroju będzie opóźnienie wyboru specjalności kształcenia lub zawodu, przez co zmniejszy się ilość pomyłek życiowych i wykołajców, a szkolnictwo zawodowe, wplecione w całość struktury szkolnego, uzyska prawa równe ze szkolnictwem średnim ogólnokształcącym.

Tanio! Najlepsze Farby, Pokost, Pendzle, i Szczotki poleca 5752
SKŁAD FARB F. Rymaszewskiego Wilno, ul. Mickiewicza 55.

Narady w sprawach Przed-soborowych.

We środę dn. 1 lipca i w czwartek dn. 2 lipca r. b. w apartamentach ks. metropolity Djonizego odbyły się kolejne narady w sprawie prac Zebrania Przed-soborowego. W zastępstwie chorego ks. metropolity, naradom przewodniczył J. E. arcybiskup grodzieński Aleksy. W naradach brali udział przedstawiciele rządu w osobach: Pp. H. Józewskiego, F. Polockiego i H. Suchenek-Sucheckiego.

Następne posiedzenia odbędą się 16 i 17 lipca r. b. (P. I. P.)

Popierajcie przemysł krajowy

tolda jako taki, pomnikiem walorów duchowych Polski dzisiejszej w o wiele jeszcze szerszym znaczeniu aniżeli

Odsłonięcie pomnika Wilsona w Poznaniu

POZNAŃ. 4.7. (Pat.). — 4 lipca b. r. obszerny plac koło pomnika w prze pięknym parku imienia wielkiego prezydenta przepełnili przedstawiciele społeczeństwa miejscowego i delegacje z całej Polski. Bardzo licznie zjawili się delegacja „Polonii amerykańskiej”. Tuż przed godz. 11-tą zjawili się Jego Em. ks. prymas Hlond w otoczeniu licznej duchowieństwa. Wnet potem przybył, witany entuzjastycznymi okrzykami tłumów publiczności i eskortowany przez szwadron honorowy kawalerji, Pan Prezydent Rzeczypospolitej z panią Wilson i otoczeniem.

Pan Prezydent, w towarzystwie pani Wilson, J. Em. Ks. prymasa Hlonda, p. ministra Zaleskiego z małżonką p. ambasadora Willysa z małżonką i p. ambasadora Filipowicza, zajął miejsce na specjalnej trybunie. Oddzielne miejsca przeznaczone były dla wybitnych gości z Ameryki, wśród których znajdował się plk. Allen, Armstrong, sen. Bernard Baruch z żoną i córką, twórca pomnika Borghum z żoną i dziećmi, były ambasador amerykański w Rzymie Unterwood itd., jak również najwybitniejsi przedstawiciele Polonii amerykańskiej.

Uroczystość rozpoczął p. prezydent m. Poznania Ratajski przemówieniem, ogłoszonym z mównicy, ozdobionej flagami polskimi i amerykańskimi. Kiedy p. prezydent Ratajski zakończył przemówienie, zbliżył się do pomnika Pan Prezydent i dokonał aktu odsłonięcia. Zerwała się burza oklasków. Orkiestra odegrała hymny narodowe amerykański i polski, a równocześnie wypuszczono kilkaset gołębi pocztowych.

Następnie odczytał orędzie prezydenta Hoovera p. ambasadora Willysa. Z kolei przemawiał w imieniu rządu p. minister Zaleski, a działalność i zasłu

Oredzie prezydenta Stanów Zjednoczonych, wygłoszone w Poznaniu przez Ambasadora Willysa, podczas uroczystości odsłonięcia pomnika B. prezydenta Stanów Zjednoczonych WOODROW WILSONA.

Mimo dzielącej Polskę i Stany Zjednoczone odległości, mimo różnicy języka istnieją specjalne przyczyny, dla których uważam na naturalne w razie mojej szczególnej zainteresowania dzisiejszą uroczystością. Szczególnie jestem, że dane mi było widzieć Polskę; szczególnie jestem, że poznałem wybitnego obywatela polskiego, którego inicjatywie zawdzięczać należy tę uroczystość; szczególnie jestem że znalazłem prezydenta Wilsona, którego było dane odegrać rolę w hist. Polski. Czyżnając to, Wilson miał niewątpliwie na myśli ową burzliwą epokę w dziejach świata, kiedy Kościuszko, Pułaski i inni ochotnicy polscy, po przebyciu morza, o wiele wówczas mniej

Mowa ministra Zaleskiego.

„Szczęśliwy jestem, iż w imieniu Rządu Polskiego mogę w dniu dzisiejszym złożyć hołd pamięci wielkiego bojownika idei sprawiedliwości międzynarodowej, wybitnemu mężowi stanu, Woodrowowi Wilsonowi, niezapomnianemu prezydentowi wielkiej Republiki Amerykańskiej. Pomnik jego, dzięki szlachetnej inicjatywie

gi prezydenta Wilsona scharakteryzował prof. Adam Zółtowski w języku angielskim. Nastąpiło składanie wieńców u stóp pomnika. Pierwszy wieńiec złożył Pan Prezydent Rzeczypospolitej, następnie p. ambasador Willyś, potem minister Zaleski od rządu polskiego, wojewoda poznański Raczynski, konsulowie francuski i czechosłowacki oraz delegacje z kraju i Polonii amerykańskiej.

Na zakończenie odbyła się przed pomnikiem defilada organizacyj i stowarzyszeń ze sztafarami, przyjmowana hucznymi okłaskami.

Po akcie odsłonięcia pomnika Prezydent Rzeczypospolitej z otoczeniem oraz z panią Wilson i J. Em. ks. kardynałem i innymi gośćmi udał się do palmiarni w parku Wilsona, która do kładnie zwiedził, poczem dostojni goście powrócili przed pomnik, gdzie Pan Prezydent wygłosił krótkie przemówienie do mikrofonu radjowego i przed dzwinkowym aparatem filmowym. W przemówieniu Pan Prezydent podkreślił, że dzisiejsza uroczystość odsłonięcia pomnika prezydenta Wilsona jest jeszcze jednym aktem zbliżenia polsko-amerykańskiego i przemówienie swe zakończył słowami: „Tu mówi Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki”, poczem na stopieł śniadania w ratuszu, wydane przez prezydenta miasta Ratajskiego i prezesa rady miejskiej na cześć Pana Prezydenta i dostojnych gości, przybyłych na uroczystości.

Po śniadaniu Pan Prezydent odjechał na krótki odpoczynek do Zamku. Po odpoczynku Pan Prezydent Rzeczypospolitej ze swą i gośćmi udał się o godzinie 17 na hippodrom, gdzie odbywały się zawody konne. Pan Prezydent wraz z otoczeniem w ciągu godziny prawie przypatrywał się zawodom, poczem powrócił na Zamek.

Oredzie prezydenta Stanów Zjednoczonych, wygłoszone w Poznaniu przez Ambasadora Willysa, podczas uroczystości odsłonięcia pomnika B. prezydenta Stanów Zjednoczonych WOODROW WILSONA.

dostępnych i trudnych do przebycia, walczyli w nędznie odzianych pulkach Washingtona. Następnego półtora stulecia dawne te wężły pomiędzy obu naszymi narodami zostały ponad wszelkie oczekiwania odnowione i pomnożone. Dlatego też szczególnie jesteśmy wzruszeni tem, że uroczystość taka, jak dzisiejsza jest obchodzona w Polsce, w dniu rocznicy, która u nas pierwsze zajmuje miejsce. W imieniu ludności Stanów Zjednoczonych oraz w moim własnym pragnę dać wyraz głębokiemu uczuciu, z jakim oceniamy tak wybitny dowód pamięci, sympatji i przyjaźni uczuć.

Mowa ministra Zaleskiego.

jednego z naszych najwybitniejszych obywateli, którego sława sięga daleko poza granice własnej ojczyzny, wznieiony właśnie na przastarej ziemi polskiej, jest widocznym symbolem ziszczenia się tej sprawiedliwości dziejowej.

We wzniosłej uroczystości dzisiejszej łączy się cały naród polski, wspo-

minając z wdzięcznością szlachetne hasła, głoszone przez Prezydenta Wilsona, hasła zjednoczenia Polski w jedną wielką całość i daną jej możliwość swobodnego rozwoju i dostępu poprzez morza do wielkich demokracji świata. Miło mi jest, że powitać pośród nas mogą dostojną małżonkę tego wielkiego obywatela.

Czyż nie jest znamiennym, iż losom wielkiej Republiki Amerykańskiej przewodniczący obecnie mąż stanu, którego imię również zapisane jest w sercach szerokich warstw społeczeństwa polskiego za jego ofiarną i wydatną pomoc, okazaną w najcięższych chwilach Polsce, tak silnie dotkniętej wówczas skutkami kataklizmu wojennego.

Szczere słowa tradycyjnej przyjaźni, łączące oba narody od czasu walk o niepodległość Stanów Zjednoczonych, które przed chwilą w imieniu Prezydenta Hoovera wygłosił tak wybitny i przez nas ceniony jego przedstawiciel, znajdują serdeczny odzew w całym narodzie polskim”.

Życiorys sen. B. M. Barucha.

Towarzysz małżonka s. p. Prezydenta Wilsona w podróży z Polski, senator Baruch Bernard Mannes urodził się w r. 1876 jako syn znanego chirurga. Od wielu lat jest on członkiem gildji nowojorskiej.

Jako wybitny ekonomista był w roku 1916 mianowany przez Prezydenta Wilsona członkiem komisji doradczej przy Radzie Obrony Narodowej, potem był przewodniczącym komisji surowcowej i metalowej, a także komisarzem rządowym do spraw surowców przy Urzędzie Przemysłu Wojennego Ameryki, następnie był członkiem zaopiniowania mocarstw sprzymierzonych. Od marca 1918 r. był szefem Urzędu Przemysłu Wojennego, a złożył ten urząd w styczniu 1919 roku.

Podczas rokowań pokojowych był członkiem komisji redakcyjnej sekcji ekonomicznej, dalej członkiem Najwyższej Rady Ekonomicznej i przewodniczącym sekcji surowcowej tej Rady, oraz delegatem amerykańskim przy układaniu klauzuli gospodarczych i reparacyjnych traktatu pokojowego i gospodarczym doradcą amerykańskiej Komisji Pokojowej.

W październiku 1919 r. był członkiem ustanowionej przez Prezydenta Wilsona Konferencji Kapitału i Pracy, a w r. 1922 prezydentem Amerykańskiej Konferencji Rolniczej.

Był przyjacielem osobistym prezydenta Wilsona. Znaczące fundusze poświęcił na cele popierania nauk politycznych.

Odprężenie na giełdzie pieniężnej.

Zgodnie z naszymi przewidywaniami, na wczorajszym zebraniu giełdy walutowej znowy nastąpiło w stosunku do banknotów dolarowych odprężenie, wywołane zmniejszeniem zapotrzebowania na dolary zarówno ze strony banków prywatnych jak i kulis giełdowej. Bank Polski w dalszym ciągu sprzedaje każdą żądaną ilość banknotów dolarowych, bez ograniczenia. Należy zauważyć, że dolar podczas dzisiejszego zebrania giełdy wykazywał tendencję zniżkową.

W obrotach pozagiełdowych banknoty dolarowe były w zaoferowaniu po kursie 9.03 tak że kurs ich spadł poniżej kursu oficjalnego. Sfery giełdowe twierdzą, że dolary, które były nabywane na spekulację, wrócą zpowrotem do kas bankowych z wielką stratą dla spekulantów. Ci co wczoraj nabywali dolary po kursie wyższym, już dziś potracili po kilka punktów na dolarze. (Iskra).

Wyprawa polarna turystów.

MOSKWA. 4. 7. (Pat.). — Dnia 15 lipca wyjechał z Archangielska na ziemię Franciszka Józefa wycieczka turystów zagranicznych na łamaczu lodów „Malygin”. Wśród uczestników wycieczki znajduje się również Nobil, który ma nadzieję podczas tej podróży natrafić na ślady Amundsena.

Pomnik Witolda dłóta Ślędzińskiego.

Od paru dni na Wystawie Związku Plastyków w pałacu reprezentacyjnym, wileńskie mogą oglądać projekt pomnika W. Ks. Witolda, wykonany przez profesora Ludomira Ślędzińskiego, któremu wileński Komitet uczczenia Witoldowej rocznicy oddał to zaszczytne i piękne zadanie.

W sprawie tej, obchodzącej tak żywo najszersze sfery nie tylko wileńskie i nie tylko obywateli naszej Rzeczypospolitej, uczyniono więc krok naprawdę ważny, przełomowy. Z wielu względów wypada powieścić mu dłuższą uwagę.

Wykonany projekt przyjął komitet i zaopiniował go całym uznaniem. Zanim przejdziemy do jego szczegółowszej oceny, warto zastanowić się nad paru momentami zasadniczymi, jakie tkwią w samej idei postawienia w Wilnie monumentalnego pomnika na placu publicznym, a zwłaszcza pomnika Witolda.

Jedno i drugie powitać należy z uczuciem wyjątkowego zadowolenia. Wilno, to miasto, na które od wieków wysypywały się obficie trzasy złota, królewskie i magnackie fortuny, dla ozdoby i wspaniałem dziełami architektury i sztuk plastycznych, — miasto, dla którego za Jagiellonów pomniki i grobowce rzeźbili potentaci artystyczni tej miary co Jan Cini ze Sieny i Jan Maria Padovano, a w dobie Sobieskiego cudowne sztuki lepił, w katedrze i na Antokołu, inni twórcy o skali znowu europejskiej, — miasto to doznało od złowrogo losu a zwłaszcza od wschodniego najeźdźcy wyjątkowych spustoszeń zwłaszcza w zakresie rzeźby figuralnej. Po pełnych grozy latach 1655—1661 przepadł grobowiec Witolda z jego wyobrażeniem, fundowany przez Bonę i biskupa Protasewicza. Przepadł im-

nujący nagrobek królowej Elżbiety, żony Zygmunta Augusta. Jedyny ocalały fragment z tego właśnie, jak sądzić, nagrobka tkwi dotąd w b. Rumianowskiemu Muzeum w Moskwie, wywieziony przez Murawjowa. W miejsce muzealiów jakie razem z tą rzezbą Wilno po roku 1863 zabrano, nasłano nam pomnik tego satrapy, od którego i w Rosji także wszystko co lepsze odwracało się we wstrętem.

Pomimo całego nacisku delegacji polskiej, nawet ocalałego fragmentu pomnika Elżbiety Zygmuntovej, dotąd rząd sowiecki Wilno nie oddał *). Przepadł też dawno pomnik grobowy Barbary Radziwiłłówny, nie doszedł nas słynny ołtarz dłuta włoskich mistrzów, kreowany w XVI w. dla tej stolicy. Wandalizm pogruchołał cały szereg innych jeszcze rzeźb figuralnych, a czego on nie dokonał, to dokończyły pożary w XVII i XVIII stuleciu.

Ucisk polityczny w XIX w. i związana z tem bieda, uniemożliwiły też dotąd wileńszczyźnie ozdobić place publiczne miastami pomnikami godnymi takiego nazwy. Te zaś jeśli są udane, podnoszą tak silnie nastrój uroczysty, — wprowadzają ducha strojności w sposób wyjątkowy.

„Florenceja północny” — jak Wilno nazwał niedawno jeden z zagranicznych historyków sztuki — otrzyma wreszcie ten tak pożądany, tak wręcz konieczny dla niej rodzaj ozdoby przez brak którego była dotąd w stosunku do innych miast Polski wręcz upośledzona. Przy bogactwie architektury brak ten zwracał szczególnie uwagę.

Ale pozbawienie pomnik Wi-

* Piszę o tem osobno i bliżej w „Ate-neum”, w tomie mającym się wkrótce ukazać.

Projekt pomnika W. Ks. Witolda — dłuta Ludomira Ślędzińskiego.

to, jakie tworzyć może sama strona artystyczna dzieła takiego.

Będzie pomnikiem świadomego

stałego nawrotu do idei Polski odwiecznej, do tego co w niej jest i było najlepszym i najgłębszym. — Będzie najpiękniejszym, bo w piękno formy zakutym wyrazem ducha braterstwa ducha dobrej woli, — walki też ale walki z nienawiścią. Wyrazem tego lotnego ducha, co ponad moment bolesny rozdarcia wznosi się intencją czystą zgody.

Zaiste nie każdy naród w chwili gdy ciemne siły między Kownem a Wilnem chcą tylko pogłębiać zło „dla nas i dla was” odpowiadały by rocznie litewskiego nad wszystko bohatera monumentalnym posagiem na jego cześć. Jakżeż łatwo było zbyć rocznicę jakąś tablicą pamiątkową, albo zepchnięciem całej sprawy w cień. — Akt zbiorowego ale nadzwyczajnego polskiego wysiłku, jaki przejawia się w formie monumentalnego pomnika Witolda reprezentuje dalszy ciąg tej wiekowej „polityki” co nad przyziemne pojęcie tego słowa wznosi się potęgą zasady, postawionej na wstępie aktu horodelskiej Unji:

„Nie dozna zbawienia kto się na miłość nie oprze”.

A wiemy przecież że ta, zdałoby się, nadmiernie lotna idea, okazała się czymś innym niż lataniem pod obłoki — akt zbiorowego ale nadzwyczajnego polskiego wysiłku, jaki przejawia się w formie monumentalnego pomnika Witolda reprezentuje dalszy ciąg tej wiekowej „polityki” co nad przyziemne pojęcie tego słowa wznosi się potęgą zasady, postawionej na wstępie aktu horodelskiej Unji:

„Nie dozna zbawienia kto się na miłość nie oprze”.

Tych parę zasadniczych myśli uważałem za konieczne nakreślić lub przypomnieć dlatego, że pomnik Witolda w Wilnie musi w wykonaniu odpowiadać wyjątkowej i wielkiej skali, nie tylko skali normalnych wy-magań artystycznych, lecz i tamtych

wielkich spraw duchowych. To co w pomniku Ślędzińskiego nas najwięcej ku artyście skłania, to uznanie za to, że z tego całego kręgu ideowego umiał sobie widocznie w całej pełni zdawać sprawę i że wyraz temu dał nie przez jakie literackie w rzeźbie na leciałości ale przez ściśle artystyczne walory, przez to, iż w bryle tej techną nadewszystko ogromną powagę, dostojność i rzeczywistą siłę.

Ze Ślędziński głównie jak dotąd malarz, sprostał temu zadaniu i innym jeszcze. Hłomaczy się to nade wszystko, przez zasadniczy kierunek jego dążeń artystycznych. Kładzie on nacisk zawsze i nadewszystko na konstrukcję, na architekturę każdego dzieła sztuki, i obrazu także; — na znalezienie i stworzenie głównych brył, mas, linii i plan, — na zbudowanie z nich całości mocno powiązanej, mającej zawsze w sobie tendencję ku temu co w wielkie przez układ i proporcje wzajemne części składowych bez względu na rozmiary dzieła sztuki.

I stąd to już nawet w tym tak niewielkim narażeniu projekcie, czuje się tego ducha monumentalności, który oczywiście tem silniej wystąpi, gdy pomnik otrzyma w wykonaniu swe bardzo znaczne rozmiary; znaczne, bo sama postać Witolda ma mieć blisko trzy metry wysokości.

Druga zaleta projektu jest jego przystosowanie się do ducha obu momentów czasu: tego w którym żył Witold i tego który przez pomnik daje wyraz nie tylko jemu lecz i sobie. Projekt bowiem ma w sobie do pewnego stopnia ducha gotycyzmu XV w., a jednocześnie jest bardzo związany z nowoczesnymi prądami sztuki dzisiejszej. Nie ma on w sobie nic z młodego ducha akademizmu co dawniej w XIX w. pomniki czyniły kopiami zamarłych dawno stylów.

Pomimo najdalej idącej ścisłości w oddaniu, stroju, zbroi i akcesoriów z dokładnością archeologicznie nauko-

Z OSTATNIEJ CHWILI

Encyklika papieska

na temat zatargu między faszyzmem a Watykanem.

CITTA DEL VATICANO, 4. 7. (Pat.). — Agencja Havasa donosi: „Osservatore Romano“ ogłasza encyklikę papieską na temat ostatniego zatargu między faszyzmem a Akcją Katolicką. Dokument ten potępia metody, stosowane przez faszyzm i zbiażę, wysuwane przez półoficjalne enuncjacje, wygłaszane przez radio i transmitowane przez włoskie radiostacje. Dalej encyklika wskazuje na powrót wpływów masonskich we Włoszech i protestuje przeciwko monopolizacji wychowania młodzieży na podziałach statolatrii pogańskiej, przeciwnie prawom naturalnym rodziny i naprzyrodzonym prawom Kościoła. Ojciec Święty potępia stanowczo i wyrażnie metody, ujawnione przez ostatnie wypadki i podkreśla niewłaściwość przysięgi faszystowskiej, którą należy skorygować przez wprowadzenie klauzuli, głoszącej obronę Boga i Kościoła. W zakończeniu Ojciec Święty zastrzega, że nie potępia stronnictwa faszystowskiego, lecz te części programu partii i te czyny, które są niezgodne z wiarą katolicką, oraz wyraża uznanie dla prześladowanej młodzieży.

Władze administracyjne będą mogły, uwzględniając indywidualne trudności poszczególnych ludzi na należne opłaty drogowe zaliczki na należne opłaty drogowe za podstawę do zezwolenia na uruchomienie przedsiębiorstwa.

RADOM. (Pat.). — Strajk autobusów i taksówek został częściowo zlikwidowany. W sobotę kursowały już wszystkie autobusy miejskie i podmiejskie.

ŁÓDŹ. (Pat.). — Naskutek zawia domień, wystosowanych przez Związek Właścicieli Taksówek i poszczególnych członków, w godzinach popołudniowych ukazały się na mieście pierwsze taksówki.

Nadeszły pozmianki wiadomości z całego szeregu miejscowości o likwidacji strajku.

Likwidacja strajku autobusów i taksówek.

WARSZAWA, 4. 7. (Pat.). — W dniu 4 lipca przedstawiciele Związku Właścicieli Autobusów i Centralnego Związku Właścicieli Autodorożek zgłosili audjencję w Prezydium Rady Ministrów. Po otrzymaniu odpowiedzi, że delegacja może być przyjęta dopiero po wydaniu przez centralę Związków polecenia podjęcia ruchu, przedstawiciele obu Związków przybyli o godz. 14 do Prezydium Rady Ministrów, by zakomunikować, że polecenie podjęcia ruchu zostało już przez Związek wydane w drodze telegraficznej i by przedłożyć memorandum, wyszczególniające postulaty Związków w sprawie opłat. Delegację przyjął szef biura ekonomicznego prezesa Rady Ministrów Jastrzębski, który zakomunikował przedstawicielom Związków, że po podjęciu ruchu autobusowego postulaty zawarte w memorandum poddane zostaną przez rząd rozważeniu. Pan Jastrzębski oświadczył, że rząd nie zamierza utru-

8. opozycja chrześcijańska 2, narodo w radycali 1 i socjal-demokrati 14. Prócz tego jest 18 niezależnych, którzy jednak będą podtrzymywali rząd.

Wybory miały przebieg zupełnie spokojny. Udział głosujących był bardzo znaczny i dochodził w niektórych okręgach do 90 proc. uprawnionych. W samym Budapeszcie frekwencja głosujących była nieco słabsza, wynosiła jednak około 70 proc.

Ostateczny wynik wyborów węgierskich.

BUDAPESZT, 4. 7. (Pat.). — Wczoraj przeprowadzono obliczenie głosów w ostatnich okręgach Budapesztu, gdzie głosowano na listy tajne. W całym kraju rezultaty wyborów są następujące:

Partie rządowe otrzymały 177 mandatów, w tej liczbie partia zjednoczenia, stojąca pod wodzą hr. Bethlena, 149 mandatów. Opozycja porządkowa 32 mandatami, z czego partia agrarna 8, demokraci i liberali również

Dookoła propozycji Hoovera.

Komentarze w środowiskach politycznych.

PARYŻ, 4. 7. (Pat.). — Wiadomość z ubiegłej nocy zapadła zasadniczo porozumienie co do wprowadzenia w czyn planu Younga była dziś przedmiotem obszernych komentarzy w środowiskach politycznych. Niektórzy są zdania, że wiadomość ta jest przedwczesna, że istnieje jeszcze wiele kwestii, co do których stanowisko Francji i Niemiec nie zostało uzgodnione. Dotyczy to, oczywiście, różnych szczegółów, gdyż należy uważać, że w głównych zasadniczych zarysach porozumienie zostało osiągnięte. Dalsze rokowania dotyczące będą tylko kwestij raczej o charakterze technicznym.

WASZYNGTON, 4. 7. (Pat.). — Po odbyciu rozmowy telefonicznej z sekretarzem stanu Mellonem oraz po dwugodzinnej naradzie z prezydentem Hooverem i zastępcą sekretarza skarbu Millessem zastępcą sekretarza stanu Castle oświadczył, że w sprawie rokowań, dotyczących spłaty długów nie zaszła żadna zmiana. Castle do-

PARYŻ, 4. 7. (Pat.). — Minister Flandin oraz minister Mellon i ambasador Edge pracowali wspólnie nad usunięciem pozostałych rozbieżności zdań. Mellon wręczy Lavalowi notę,

dał, że Francja i Stany Zjednoczone są zgodne co do większości punktów. Niezwłocznie po wspomnianej konferencji prezydent Hoover opuścił Białą Dom, udając się do nowej letniej rezydencji. Powrót jego do Waszyngtonu nie jest oczekiwany przed poniedziałkiem rano.

Dalsze prace. Streszczając obecny punkt widzenia Stanów Zjednoczonych poczem zbierze się rada ministrów, celem powzięcia ostatecznej decyzji.

WASZYNGTON, 4. 7. (Pat.). — W dniu wczorajszym odbyły się w Wimbledonie finałowe rozgrywki o mistrzostwo świata. W 10. 15. królewskiej zasiadł książę Jerzy, w otoczeniu wielu przedstawicieli domu królewskiego i członków rządu. W finale gry pojedynczej pan zwyciężył Austen (Niemcy), bijąc swą rodaczkę Krawinkel 6:2, 7:5. W finale gry podwójnej panów Amerykanin Lott i van Ryn odnieśli zwycięstwo nad parą angielską Perry i Hughes 6:4, 11:9, 8:6. W grze mieszanej pan angielski Perry i mis Helle wycofała się w półfinale z powodu wypadku, jakiemu uległ Perry. Do finału weszli zatem walcem Lott i Harper (Ameryka). W finale gry pojedynczej panów mieli się spotkać Shields i Wood. Pierwszy jednak, po zwycięstwie nad Borotą, zwichnął nogę i wycofał się z finału, zwyciężył więc Wood walcem.

Zwycięstwo Niemca w zawodach pięściarskich. Londyn, 4. 7. (Pat.). — Mecz o mistrzostwo świata wszystkich wag pomiędzy dotychczasowym mistrzem niemieckim Maksem Schmellingiem a Amerykaninem Strilingiem zakończył się po zwycięstwie walcem zwycięstwa Niemca. Pimino widocznego prze-wagi Schmellinga rutynowany i wytrzyma-

WIEDEŃ, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Wiedeń, 4. 7. (Pat.). — W całej Austrii panują obecnie niezwykle upały. W Wiedniu wynosiła wczoraj temperatura 34 stopnia w cieniu. Minister oświecenia zarządził, aby ferie w szkołach, które miały się roz-

Głos żydowski o nastrojach panicznych.

„Hajnt“ z dnia 3 lipca zwraca uwagę na szczególne zjawisko, że właśnie w chwili, gdy na całym świecie nastroje uległy poprawie w związku z propozycją Hoovera, u nas w dniach ostatnich wybuchło coś w rodzaju paniki. Wycofuje się wkłady z banków, ludzie uganiania się za dolarami, co doprowadziło już do dość poważnej zmiany kursu. Dziennik oświadcza, że osoby, które orientują się w sytuacji, spoglądają ze zdziwieniem na te objawy niepokoju. Faktycznie bowiem nikt nie ma powodu do jakiegokolwiek paniki, lecz przeciwnie — oczekiwać należy ogólnej poprawy sytuacji finansowej Europy, nie wyłączając Polski, w związku z projektem moratorium. Odręczenie sytuacji gospodarczej zapowiada i inne symptomy. Tak np. urodzaj tegoroczny zapowiada się gorzej, niż w latach ubiegłych, co poprawi sytuację rolnictwa, które cierpi skutkiem nadmiaru zboża. Dzięki odręczeniu sytuacji na światowym rynku finansowym Polska uzyska możliwość otrzymania większych pożyczek zagranicznych. Nastroje ostatnich dni są zupełnie nieuzasadnione. Są one — zdaniem dziennika — wytworem starań pewnych czynników, które korzystają z każdej sposobności dla szerzenia paniki. Okazuje się, że obecnie redukcje opusażeń urzędniczych, które miałyby oczywiście wywołać pewne niezadowolenie; dziennik przypuszcza, że w sferach urzędniczych wkrótce zapanuje spokój i do strachu nie dojdzie. Ludność we własnym interesie nie powinna dawać posłuchu fałszywemu alarmowi, które zachwiał mogły równowagę życia gospodarczego i przynosić szkodę zarówno jednostkom, jak i ogółowi.

W. I. P.

WIADOMOŚCI Z KOWNA